

JÁSZBERÉNYI SÁNDOR

Regisztráció

Egy terepjáró haladt a földúton, a kerekei felverték a port. Lassított, lehúzódt a szélére. A kocsiban ülő két férfi kinyitotta az ajtót és kiszállt. Egymás mellé álltak.

„Te ugye nem vagy körülmételve.” – mondta egyikük. A mellette álló, egy fejfel alacsonyabb férfi éppen befejezte a dolgot.

„Nem.” – válaszolta és felhúzta a sliccét. Cigarettát vett elő. Rágyújtott. A másik is befejezte a vizelést, behunyorgott a lemenő napba.

„És mondd, meddig tudsz így elpisálni?”

„Nem tudom. – mondta a köpcös. Gondolkodott. – „Úgy egy, másfél métert.” – Kék zubbonyát szürkére festette az itteni időjárás. Mindketten visszaszálltak a kocsiba. Indultak tovább. Egy fehér Mitsubishi terepjáróban ültek, nagy platója üresen állt. A vezetőfülkében szétdobált papírok és egy hamutartónak használt kólás doboz hevert, a visszapillantó tükörről egy barna, műanyag rózsafüzér lógott, a kocsi rázkódásának ritmusára imbolygott a levegőben. David, aki az előbb kérdezett, az anyósülésen ült, egy darabig egy fehér, kapcsos mappával matatott. Mikor megunt, lazán az ölébe ejtette és a társához fordult.

„És milyen érzés?”

„Már mi?” – kérdezte Francois. Letagadhatatlan francia akcentussal beszélt az angolt. Mindkét kezével a kormányt fogta és az utat figyelte.

„Hát az. Hogy van fitymád.”

„Nem tudom, mi a különbség. Bár gondolkodtam, hogy megcsináltatom.” – mondta Francois és felkapcsolta a dzsip reflektorait. A földút vörösen villant a kocsi lámpája alatt.

„Miért akartad megcsináltatni?”

„Mért érdekel ez téged?”

„Senkit sem ismerek, akinek van előbőre” – vigyorgott David. „Szóval mért?”

„Mert nem tudtam hátrahúzni, azért.”

Egy darabig hallgattak, David a mappában matatott, Francois az utat figyelte. Ránézett a kormány melletti GPS-re és még egyszer ellenőrizte a helyszínt. A GPS vörös körrel jelölte a falu helyét, melyet három nappal ezelőtt égetett fel az egyik helyi milícia. Az állami erők azóta visszaverték őket a határon túlra, az utak újra biztonságosan járhatóak. A faluban hetven ketten haltak meg.

„Utálok, hogy ilyenkor kell ezt csinálnunk.” – morogta Francois. „Miért nem lehet ezt délelőtt?”

„Délelőtt jött a delegáció.” – mondta David.

„És?”

„Azért azokat csak fogadni kell.”

„Akkor sem szeretek este menni.”

„Hamar végzünk.”

Hallgattak. David elmerült a különböző alapítványi jelentésekben. Nem tudni, miért kezdődött a lövöldözés. Szarák laktak a faluban, a háború szempontjából semleges nép. Egy kis törzs, onnan lehet felismerni őket, hogy függőleges vágásokat ejtenek az arcukon. Alig van pár ezer belőlük az országban.

„Remélem, most rendesen eltemették őket.” – mondta Francois és valami zenét keresett a rádión.

„Ja. A múltkori elég bűdös volt.” – David elvigyorodott a francia felháborodásán.

„Úgy érted, kurvára, elviselhetetlenül bűdös volt.” – mondta Francois. Lassanként feladta, hogy jelet találjon. Messze voltak már a bázis adójától, csak statikus zaj töltötte be az autót. „Azt kellett volna megmutatni a delegációnak.” – morogta, míg lekapcsolta a rádiót.

„Ja. Hogy milyen kurva bűdösben dolgozunk.”

David próbálta elképzelni, mit szolt volna az előző faluhoz az a hölgy a fogadáson. Mindenki felsorakozott a vendégek köszöntésére, a teljes stáb, mind a negyven ember. A parancsnok hosszú beszédet mondott, míg a vendégek az árnyékban ültek és limonádét ittak. A hölgy az ebédnél az erős afrikai szagokra panaszkodott a parancsnoknak. David alig bírta visszatartani a röhögését, amikor hallotta. Mivel nem sikerült időben kiérniük, a tetemek három napon át rohadtak a negyvenkét fokos hőségben.

Francois ránézett a GPS-re, lassított, lekanyarodott az útról. Gyér, füves terepen hajtottak tovább. David erőltette a szemét a szürkületben. Pár perc után feltűntek a kunyhók csonkjai. Francois leállította a motort, de a kocsifelektorait égve hagyta. A hátsó ülésről egy fényképezőgépet vett elő. David, kezében a mappával, kiszállt az autóból.

„Talán akkor kezdjük a nőekkel. Különválogatták őket?” – kérdezte Francois.

David keresgélt egy kicsit a papírok között, elővett egy sárga formanyomtatványt, ellenőrizte a rajta található adatokat, majd felnézett.

„Nem. Egyben van mindenki. Elvileg a kúttól kétszáz méterre, északra van a gödör.”

„És hol a kút?” – kérdezte Francois majd elkattintotta a gépet, hogy ellenőrizze a vakut.

Nézelték a kocsikörül, végül David elindult a lövésnyomokkal lyuggatott kunyhók romjai között. Egy darabig keresgélt, majd megtalálta a kutat. Egy mé-

lyedés volt, vályogtéglákkal körberakva, pár lépésre tőle itatóvályú állt. A földön egy bőrtömlő hevert, hosszú szíjon, melyet a téglákhoz rögzítettek. A falusiak ezzel húzták fel a vizet. A kút mellett ismeretlen keréknyomok: a katonák terepjárója. Aki a házakra lőtt, itt kellett, hogy álljon. David a kút széléhez lépett. Elővette a tájolóját és ellenőrizte az irányt.

„Arra.” – mutatott észak felé a kezével. Mindketten elindultak. Átverekedtek magukat egy bozótoson, tiszta, szikes talajon haladtak tovább. A nap utolsó sugarai világították be a horizontot, minden az alvadt vér színében fürdött.

„És mit szólnak a nők, hogy nem vagy körülmetélve?” – kérdezte David, míg a kezével félrehajtott néhány ágat. Francois megállt, a zsebéből cigarettát vett elő, rágyújtott, majd a paklit Davidnek kínálta.

„Semmit. Általában semmit. Illetve volt egy..., de az se szólt semmit.” – mondta unottan.

„Hanem?” – kérdezte David és beleszívott a cigarettába.

„Csak hátrarántotta. Fogta, és hátrarántotta az egészet.” Francois a levegőben mutatta a cselekménysort.

„Vérzett?”

„Azt hittem, beszarok.”

Mindketten megborzongtak a gondolatra. Csendben kerülgették a cserjéket. Valami feküdt előttük az úton. A szürkületben nem nagyon tudták kivenni, hogy mi az, de a bomlás szagát érezték. Az édeskés szag betöltötte a levegőt.

„Az isten bassza meg, ha ezt itt hagyták, én nem megyek tovább.” – mondta Francois. Megállt, próbálta felismerni az előttük fekvő test körvonalait. David előrement, hogy megnézzék, mi fekszik az úton. Egy szamár volt, a nyelve balra lógott ki a szájából, a bőre már mozgott a férgektől. A tetem a hűlő levegőben lassan párolgott. Francois káromkodva ment David után. Nagy ívben kerülte ki a dögöt.

„Mi az istenért nem lehetett ezt is a többi mellé tenni?” – kérdezte Francois.

„Nem tesznek állati dögöt az emberek mellé.” – mondta David.

„Már miért nem?”

„Lövéssem sincs.”

Hamarosan feltűnt előttük egy szabályos téglalap alakú gödör. Mellette púpos volt a föld, akik ásták, nyilván odahordták a földet. A vörös dombocskába bele voltak szúrva a lapátok, a munkások a jelek szerint még vissza fognak jönni. Mindketten a széléhez léptek. Körülbelül egy méter mély volt, és vagy tíz méter hosszú. Az alján, gondosan egymásra helyezve, emberek feküdtek, feketék. David elkezdte a számolást, de belezavarodott. Francois fényképezni kezdett.

A vaku fényénél látták, hogy korosztálytól függetlenül fekszenek emberek az árokban: nők, férfiak idősök és gyerekek egyaránt. A ruháikba beleitta magát a vér, és a testüket kikezdte az egyenlítői időjárás, de még felismerhető volt, hogy a férfiakkal golyó végzett, a többieknek bajonett és puskatus jutott. Onnan lehetett

tudni, hogy egyedül a férfiak feje nem deformálódott. Egy ideig mindketten szótlanul álltak.

„Lehetőleg ne baszd el a koordinátákat, mint a múltkor.” – mondta Francois és kiköpött a földre. David fintorgott, majd jegyzetelni kezdett.

„Most akkor hetven vagy hetvenkettő?” – nézett kérdően Francois-ra.

„Nem tudom. Nem számoltam.”

„Akkor számolj.”

„Számol a faszom. Nem tökmindegy, hogy plusz-mínusz kettő? Írj hetvenet, az kerek.”

Az úrlapon nyomtatott betűkkel állt az iktatószám. A hely koordinátáit, az áldozatok számát és a falu nevét kellett csak felvezetni. David tollat vett elő és beírta a számot, a toll végével megvakarta a fejét.

„Mi volt az oka?”

„Már minek?”

„Ennek a lövöldözésnek.”

„Mi tudom én. Nyilván be voltak állva a katonák.”

„Ja. Nyilván.” – mondta David és az árokba bámult. „Az is lehet, hogy a falusiak keménykedtek.”

„Mert ezek aztán úgy néznek ki, mint akik keménykednek.” – morogta Francois és gödörbe köpött.

„Téged kicsit sem érdekel, mi volt itt?” – kérdezte David, lecsatolta az övéről a zseblámpát és az árokba világított.

„Tőlem írj, amit akarsz.” – mondta Francois és fényképezni kezdett.

David befejezte az úrlap kitöltését. Az ok feliratú rubrikához „Ismeretlen”-t írt, majd még egyszer belevilágított a gödörbe. Észrevett egy sértetlennek tűnő női testet. Fiatal, tizenöt év körüli lány lehetett, a bal melle kilógott a ruha alól, egy férfi keze hevert a hasán. Az arca sértetlen maradt. Hátról szúrhattak belé.

„Nézd, az egészen szép volt.” – mondta, és közel hajolt az árokhoz.

„Ennek nincs olyan törzsi feje.” – tette hozzá.

Francois is belenézett az árokba, majd vigyorogni kezdett. Felállt, és egy deszkalappal lesodorta a nőről a férfi kezét, hogy teljes alakban lássák.

„Ez pont olyan, mint a nők Abéché-ben.” – mondta David.

„Mert te aztán tudod. Egyszer sem jöttél velünk.”

„Nem is. Ezekről lerohad az ember farka.”

„A kis zsidó kényes a körülmetélt faszára.”

„Nem vagyok kényes, csak hallottam, hogy valakinek tavaly levágták a faszát a kettes osztagból, mert elkapott valami fertőzést.”

„Egy faszt. Ilyen nem volt.” – mondta Francois és cigarettára gyújtott. Davidnek is kivett egy szálat, tüzet is adott.

„De, ha mondom. A csávó a végén járni sem tudott. Valami R betűs neve volt, Ronald vagy Robert. Ír rádiós. A kantinban hallottam.”

„Az írek keresztények. Azoknak nem vágják le a fitymáját.” – vigyorgott Francois.

„Itt nem a fityma levágása a lényeg. Ha rossz helyre dugod, lerohad. Állítólag a csávónak akkorára dagadt, mint egy gumibot. És annyira túró volt, hogy nem lehetett elkülöníteni a részeket.”

„Abéchében tiszták a lányok.”

„Tiszták a faszt. Mind Aids-es.”

„Gumival kell baszni.”

„Na ja, a kínai nekem a makkomra se fér rá.” – mondta David, és a kezével mutatta a méreteit.

„Mao-Ce Tungnak kicsi a fasza.” – mondta Francois és fuldokolni kezdett a röhögéstől.

Mindketten nevettek. A cigarettákat az árokba dobták és elindultak, vissza az autó felé.

„Szopatni kell, akkor nem lesz semmi baj.” – mondta Francois. Kikerülték a döglött szamarat és végigsétáltak a falun.

„Csak azt kell.” – mondta David.

Beszálltak az autóba, kikanyarodtak a főútra. Francois megint zenét keresett a rádión. Nem talált. David a hátsó ülésre dobta a papírokat és nézte a bogarak raját, melyet odavonzott a reflektorok fénye.

„Azért szerintem hasznosabb, ha körül vagy metélve.” – mondta Francois.

„Ja, nem csak a zsidók csinálják. Már keresztények is. A higiénia miatt.”

„Nem is túró sodik be, ha kihagysz egy zuhanyt.”

„Hát nem.”

„Meg nem is olyan érzékeny.”

„Mert a tiéd érzékeny?”

„Hát, érzékenyebb, mint akinek levágják a bőrt róla.”

„Ez baromság.”

„Nem baromság. Nem dörzsölődik annyit.”

„Szóval, mert zsidó vagyok, nem elég érzékeny a makkom?”

„Az.”

„Mégis, mennyire érzékeny a tiéd?”

„Elégé. Van bőr, védve van a makk.”

„Ez olyan kislányos.” – nevetett David, majd hozzátette: „Szóval érzékeny faszu vagy.”

„Az.” – morogta Francois. „Anyádat szívasd.”

„Mennyire érzékeny, egy tízes skálán?”

„Hetes.”

„Az elég érzékeny.”

„Mondom, hogy az.”

„Nem akarod megcsináltatni?”

„Nem.”

„Mert félsz, hogy zsidónak néznek?”

„Nem engedek senkit késsel a közelébe.”

„Ez mondjuk korrekt. Én sem engednék.”

David hátranyúlt az ülésre, az ölébe vette a mappát és befejezte az adatok kitöltését. Csak a falu nevével nem volt tisztában. Francois azonban még a kantinából emlékezett rá, egy alkoholos filccel volt a napi teendők közé beírva. Darhunak hívták. David másodszorra le tudta írni helyesen.

MINÜASZ LÁNYAI (1990)